

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Kfv.II.37.370/2016/7.

A tanács tagjai: . Tóth Kincső a tanács elnöke
 . Márton Gizella előadó bíró
 . Rothermel Erika bíró

A felperes: Megyei Jogú Város Önkormányzata
(6720 Szeged, Széchenyi tér 10.)

A felperes képviselője: . Tomasovszky Csilla ügyvéd
(**cím**)

Az alperes: Csongrád Megyei Kormányhivatal
(6722 Szeged, Rákóczi tér 1.)

Az alperes képviselője: jogtanácsos

Az alperesi beavatkozó: Alperesi beavatkozó
(**cím**)

Az alperesi beavatkozó képviselője: Dr. Kertész László ügyvéd
(**cím**)

A per tárgya: kisajátításra kötelezés tárgyú
határozat bírósági felülvizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A csatlakozó felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperesi
beavatkozó

A felülvizsgálni kért jogerős határozat:
7.K.27.223/2015/15. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria

- a Szegedi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 7.K.27.223/2015/15. számú ítéletét hatályában fenntartja;
- kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 30.000 (harmincezer) forint, az alperesi beavatkozónak 60.000 (hatvanezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati és 35.000 (harmincötezer) forint csatlakozó felülvizsgálati illetéket az

állam viseli.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes 1994. október 21. napjától kezdődően tulajdonosa a **Sz.-i, külterületi ... hrsz.-ú szántó, legelő művelési ágú ingatlannak.** Az 1997. július 1-jén hatályba lépett Szeged Megyei Jogú Város Átmeneti Városrendezési Szabályzatáról szóló 11/1997. (VI.20.) Kgy. rendelet (a továbbiakban: Városrendezési Szabályzat) az ingatlant a mezőgazdasági rendeltetésű övezetből védelmi rendeltetésű erdőzóna (EV) területfelhasználási egységbe sorolta át, mert az ingatlan a **Sz. ... úti regionális hulladéktároló telep 500 méteres védőtávolságában helyezkedik el.** Az alperesi beavatkozó 2009. december 1-jén kezdeményezte a felperesnél az ingatlan megvásárlását, de az adásvétel nem jött létre.
- [2] Az alperesi beavatkozó a 2014. december 31-én előterjesztett kérelmében kérte a felperesnek az ingatlan kisajátítására való kötelezését, mert a Szeged Megyei Jogú Város Önkormányzat Építési Iroda 4301/2005. számú nyilatkozata szerint a védelmi rendeltetésű erdőzónába sorolt ingatlanán gabonátároló nem építhető, nem helyezhető el, ezért az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Étv.) 30.§ (4) bekezdése, a kisajátításról szóló 2007. évi CXIII. törvény (a továbbiakban: Kstv.) 2.§ c) és n) pontjára, 5.§ (2) bekezdésében foglaltakra tekintettel az építési jogok korlátozása és az ingatlan rendeltetése miatt a tulajdonostól a közérdekű cél megvalósítása nem várható el. Kérelméhez csatolta a Csongrád Megyei KormányhivatalNövény- és Talajvédelmi Igazgatóság 2013. március 26-i szakhatósági véleményét a véderdő telepítésének szükségességéről. Kérelmében utalt arra, hogy az ingatlana helyrajzi száma kerékpárút kialakítása miatt ... hrsz.-ra változott.
- [3] Az alperes a kisajátításra kötelezési eljárást megindította, belföldi jogsegély keretében beszerezte Szeged Megyei Jogú Város Főépítésének nyilatkozatát, mely szerint az ingatlan 1997. július 1-től került véderdő területfelhasználási egységbe besorolásra. Az időközben elfogadott Szeged Megyei Jogú Város Építési Szabályzatáról szóló 59/2003.(XII.5.) Kgy. rendelet (a továbbiakban: SZÉSZ) 26.§-a a védelmi rendeltetésű erdőzónában épület elhelyezését tiltja.
- [4] Az alperes a 2015. február 20. napján kelt CSB/01/415-3/2015. számú határozatával a kötelezte a felperest, hogy 60 napon belül a beavatkozó tulajdonát képező ... hrsz.-ú ingatlan vonatkozásában „építésügyi korlátozások felszámolása” közérdekű célból történő kisajátítás iránti kérelmet terjesszen elő a Kstv. 2.§ n) pontja,

5.§ (1) bekezdés a) pontja, (2) és (4) bekezdése, 24.§ (3) bekezdése alapján.

A kereseti kérelem és ellenkérelem

- [5] A felperes keresetében az alperes határozatának felülvizsgálatát kérte. Arra hivatkozott, hogy a közérdekű cél nem áll fenn, a helyi építési szabályzat hatályba lépésétől számított 5 év elteltével az igényérvényesítés elévült.
- [6] Az alperes a határozatában foglalt indokokat fenntartva a felperes keresetének elutasítását kérte.
- [7] Az alperesi beavatkozó szintén a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú ítélet

- [8] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét nem találta megalapozottnak. Ítéletének indokolásában a rámutatott, hogy az építésügyi korlátozások felszámolása közérdekű célból az ingatlan tulajdonosát megilleti az ingatlan kisajátításának kezdeményezése. Az ingatlan megszerzésekor hatályban volt, az Országos Építésügyi Szabályzat közzétételéről szóló 2/1986.(II.27.) ÉVM rendelet (a továbbiakban: OÉSZ) 35.§ (3) bekezdése, 43.§ (2) bekezdés b) pontja, 1. melléklete alapján megállapította, hogy az ingatlanon gabonátároló építmény elhelyezhető volt, ennek elhelyezését az 1997. július 1-jétől hatályba lépett Városrendezési Szabályzat már nem tette lehetővé. Mindezek alapján a bíróság nem osztotta a felperesnek azt a hivatkozását, hogy az ingatlant már 1997. előtt is terhelték építésügyi korlátozások.
- [9] A közérdekű cél vonatkozásában a bíróság kifejtette, hogy a Kstv. 3.§-a nem alkalmazható, mert nem kisajátítást kérő által megindított eljárás volt az ügy tárgya. A határozat a Kstv. 2.§ n) pontján alapult, ez volt a kisajátításra kötelezés jogalapja, mely nem azonosítható a Kstv. 2.§ c) pontjában foglalt közérdekű céllal. Az építésügyi korlátozás nem a hulladéklerakó védőtávolságából, hanem az övezeti átsorolásból adódott, az övezetre vonatkozó előírások az építési lehetőségeket jelentősen szűkítették, gabonátároló nem, csak hulladékudvar építhető, ezért a Kstv. 5.§ (1) bekezdés a) pontjában foglalt konjunktív feltételek fennálltak.
- [10] A bíróság a felperes által a régi Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk.) 324.§ (1) bekezdésére való hivatkozást alaptalannak ítélte, mert a kisajátítási eljárás speciális közigazgatási eljárás, amelyre a polgári jog elévülési szabályai nem vonatkoznak, különösen a Kstv. 5.§ (2) bekezdésében foglalt szabályozásra tekintettel. A bíróság a felperes által hivatkozott eseti döntések vizsgálata alapján megállapította, hogy azok eltérő tényálláson alapulnak, ezért nem irányadóak. Az Alkotmánybíróság 144/2010.(VII.14.) AB határozata

alapján rögzítette, hogy a tulajdonosi jogokat súlyosan korlátozó önkormányzati rendeletalkotás önmagában megalapozhatja az önkormányzat kisajátításra kötelezettségét, ehhez nincs szükség arra, hogy az önkormányzatnak az ingatlanon használati vagy egyéb joga álljon fenn.

- [11] A bíróság kifejtette továbbá, hogy amennyiben a SZÉSZ módosításával, a véderdő övezeti besorolás megváltoztatásával a perbeli ingatlanon gabonatároló építmény elhelyezhetővé válik, akkor kisajátítási eljárásnak nincs helye.
- [12] Az elsőfokú bíróság mindezek alapján ítéletével a felperes keresetét elutasította.

A felülvizsgálati kérelem, csatlakozó felülvizsgálati kérelem és az ellenkérelmek

- [13] A felperes a jogerős ítélet ellen előterjesztett felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen az ítélet megváltoztatását és az alperesi határozat hatályon kívül helyezését, másodlagosan mindezek mellett az alperes új eljárásra kötelezését kérte. Érvelése szerint az ítélet azért jogsértő, mert részben téves tényállást állapított meg, nem vette figyelembe az ingatlanszerzéskor hatályban volt jogszabályi előírásokat, a kisajátítási igény jogszabályi feltételét és érvényesíthetőségének idejét, ezért tévesen foglalt állást a kisajátítási kötelezettség kérdésében.
- [14] Álláspontja szerint a Kstv. 3.§ (1) bekezdés a-d) pontjaiban foglalt feltételrendszer nem állt fenn, a kisajátítás jogszabályi feltétele hiányzik. A tényállás részben téves, mert nem került vizsgálatra az 1994-1997. közötti időszakban a gabonatároló elhelyezésének lehetősége. Az OÉSZ rendelkezésein túlmenően vizsgálni kellett volna, hogy a szakhatóságok milyen építmény elhelyezését engedélyezték volna. Hivatkozott továbbá arra is, hogy a hulladéklerakó miatt nincs szükség véderdő telepítésére - amelynek egyébként is hulladéklerakó területén belül kellett volna megvalósulnia -, mert ezt a kikötést az Alsó-Tisza vidéki Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség a 11.099-19-18/2011. számú határozatával eltörölte, hulladékfogó háló elhelyezését írta elő. 2011 óta tehát nincs véderdő telepítési kötelezettség, a véderdő övezeti besorolás tehát nincs összefüggésben a hulladéklerakóval. A bíróság ezért tévesen állapította meg, hogy az övezetátsorolásra a hulladéklerakó 500 méteres védőtávolsága miatt került sor. Utalt arra, hogy a SZÉSZ felülvizsgálata folyamatban van. A felülvizsgálati tárgyaláson előadta, hogy a 15/2017.(IV.29.) önk. rendelet az építésügyi korlátozásokat megszüntette, visszaállította az eredeti övezetbesorolást, amelynek a kisajátítási eljárásra kihatása lesz.
- [15] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban tartását kérte. Utalt arra, hogy a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.)

339/A.§-a értelmében a jövőbeni események irrelevánsak az ügyben.

- [16] Az alperesi beavatkozó a csatlakozó felülvizsgálati kérelmében kizárólag az ítélet indokolási részének, a SZÉSZ módosításával a kisajátítás szükségtelenségére tett ítéleti megállapításnak a hatályon kívül helyezését kérte, azzal, hogy a bíróságnak ez az eljárása sérti a Pp. 2.§ (1) bekezdését, 3.§ (2) bekezdését, jogsértő prejudikálást valósít meg. Sérelmezte, hogy a bíróság a Pp. 332.§ (5) bekezdését megsértve járt el, amikor a perbe való beavatkozási kérelméről csak a többször előterjesztett kérelmére döntött és a végrehajtás felfüggesztése tárgyában hozott végzést nem küldte meg a részére.
- [17] A beavatkozó a felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban tartását kérte. Kifogásolta, hogy a felperes semmivel nem támasztotta alá azt a állítását, hogy a véderdő besorolás közel húsz éve fennáll. Az ingatlana jelenleg is véderdő besorolású. Előadta, hogy a felperes a kisajátítási eljárást kérte, de a kérelmét utóbb visszavonta, mely eljárás sérti a Pp. 8.§ (3) bekezdését, mert ugyanakkor kérte a végrehajtás felfüggesztését, de a kisajátítási eljárás megindítását a Kúria elől elhallgatta.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [18] A felperes felülvizsgálati kérelme alaptalan, a beavatkozó csatlakozó felülvizsgálati kérelme az alábbiak szerint alapos.
- [19] A Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 272.§ (2) bekezdése és 275.§ (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem, a csatlakozó felülvizsgálati kérelem keretei között, az abban konkrétan megjelölt jogszabálysértések körében vizsgálta felül. Olyan jogsértés, amelyhez a fél konkrét jogszabálysértést jogszabály megnevezésével, jogszabályhelyre hivatkozással nem jelöl meg, a felülvizsgálati eljárásban nem vizsgálható. A felperes a felülvizsgálati kérelmében a tényállás részbeni téves voltával, az övezetátsorolás és a hulladéklerakó léte közti összefüggés hiányával, az 1994-1997. közötti időszakban a beépítés szakhatósági feltételeinek vizsgálatával, az elévüléssel összefüggésben jogsértést nem jelölt meg, így ezek a hivatkozások, kifogások érdemben nem voltak felülvizsgálhatók.
- [20] A felperes a felülvizsgálati kérelmében jogszabálysértésként csak a Kstv. 3.§ (1) bekezdés a-d) pontjaiban foglalt feltételrendszer hiányára hivatkozott. A Kúria álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helyesen döntött, amikor a kisajátításra kötelezés iránti eljárásban a Kstv. 3.§-ának rendelkezéseit nem tartotta alkalmazhatónak. A felperes tévedése abban áll, hogy a kisajátításra kötelezés iránti eljárásban olyan rendelkezések betartását kéri számon, amelyek nem állnak összefüggésben a kisajátításra kötelezéssel, mert csak a kisajátítást kérők által

megindított kisajátítási eljárásban vizsgálhatóak és alkalmazhatóak. Az elsőfokú bíróság helytállóan mutatott rá, hogy a jelen ügyben egy speciális eljárás folyt, amelyre a Kstv. 2.§-a, 5.§-a, 24.§ (3) bekezdése volt irányadó. Mindezek alapján a Kúria megállapította, hogy a felperes felülvizsgálati kérelme alaptalan.

- [21] Az alperesi beavatkozó csatlakozó felülvizsgálati kérelme az ítélet indokolását támadó részében alapos. Az elsőfokú bíróság törvénysértően, a keresethez kötöttség elvébe és a Pp. 339/A.§-ába ütközően tett megállapítást arra, hogy a SZÉSZ esetleges módosítása kihat a kisajátításra és a felperest kisajátítási kötelezettség nem terheli. A Kúria ezért az ítélet indokolásából, az ítélet 7. oldal utolsó bekezdésének utolsó mondatát, azaz a SZÉSZ módosításával összefüggésben kifejtett indokolást mellőzi.
- [22] Az alperesi beavatkozó által kifogásolt Pp. 332.§ (5) bekezdésének megsértése tárgyában a Kúria arra mutat rá, hogy jogsértés megállapításának eljárási jogsértés esetén akkor van helye, ha a jogsértés olyan súlyos volt, hogy az az ügy érdemére kihatott. A perbeli esetben a bíróság a beavatkozás megengedéséről késedelmesen döntött, de ez a döntése az ügy érdemére nem hatott ki, a beavatkozó a perben tartott tárgyalásokon részt vehetett, az eljárásból nem volt kizárva. Az alperesi beavatkozó részére a bíróságnak csak azokat a végzéseket kell kézbesítenie a Pp. 57.§ (2) bekezdése alapján, amely a beavatkozása megengedését követően keletkeztek, mert csak a beavatkozás megengedésével válik a beavatkozó az eljárás részesévé. A jogszabálysöveg is közlendő határozatról, azaz még nem közölt határozatról tesz említést. A beavatkozás megengedése előtt keletkezett végzésekről a beavatkozó iratbetekintés útján szerezhethet tudomást. Olyan jogszabályi rendelkezés nincs - ilyenre a beavatkozó sem tudott hivatkozni -, amely a beavatkozás megengedése előtt keletkezett végzésnek a beavatkozó részére való kézbesítését kötelezően előírná.
- [23] A Kúria hangsúlyozni kívánja, hogy a határozathozatal óta eltelt időben bekövetkezett események nem képezhetik a perben vizsgálat tárgyát, így a SZÉSZ módosítása sem, de a felperes által tanúsított, a kisajátítást megindító, majd a kérelmet visszavonó magatartása sem vizsgálható, mert ezeknek a vizsgálata meghaladja a per kereteit, a Kúria hatáskörét a Pp. 339/A.§-ára is figyelemmel.
- [24] Minderre figyelemmel a Kúria a Pp. 275.§ (3) bekezdése alapján a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta azzal, hogy a csatlakozó felülvizsgálati kérelem által kifogásolt ítéleti indokolást az ítéletből mellőzte.

Záró rész

- [25] A pervesztes felperes a Pp. 270.§ (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján köteles az alperes jogi

képviselettel felmerült felülvizsgálati eljárási költsége megfizetésére, melynek összegét a Kúria a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet (a továbbiakban: R.) 3.§ (2) bekezdés a) pontja és (5) bekezdése alapján a kifejtett munkával arányban állóan állapította meg.

[26] A felperest a Kúria a Pp. 83.§ (1) bekezdése alapján kötelezte az alperesi beavatkozó felülvizsgálati perköltsége megfizetésére az R. 3.§ (2) bekezdés a) pontjára és (5) bekezdésére is figyelemmel.

[27] A felperes személyes illetékmentessége okán a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt felülvizsgálati, valamint csatlakozó felülvizsgálati illetéket a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14.§-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2017. május 3.

**Dr. Tóth Kincső s.k. a tanács elnöke, Dr. Márton Gizella s.k.
előadó bíró, Dr. Rothermel Erika s.k. bíró**